

104904

Takk til Anton Olstad

Vil på denne måte rette en takk til Anton Olstad for hans innlegg til «Ordet fritt». Han skriver bestandig det som «treffer midt på treet».

26-modell

Den æreløse krigen og general Ruges snakk

Narvik-området var det eneste sted i 1940 at tyskerne var underlegne i antall, skriver Michaelsen i HD 30. oktober.

Det eneste sted? - Ved Tangen og Espå tok omkring ett hundre tyskere 1.100 norske soldater til fange. Altså: Et klart tysk mindretall. Ved Kongsberg og Setesdalen tok latterlig få tyskere store, norske styrker til fange. I Østfold «satte tyskerne inn større styrker», sier historikeren Magnus Jensen. Norges his. b. 2, s. 584. Ja, men disse «større styrker» bestod bare av to bataljoner i følge Ruge, dvs. 1.600 mann. Han oppgir norske soldater til 4.000. En historiker sier hele 5.000. Men her var det bare om lag ett hundre norske som sloss. Resten overgav seg nesten uten skuddveksling eller rømte over til Sverige med general Erichsen i spissen. Også her var tyskerne tallmessig helt underlegne. Dine uttalelser, Michaelsen, kommer som vi ser i et

noe merkelig lys. Kanskje du også denne gangen bør innrømme som forrige gang at du «har tatt noe for hardt».

Når det gjelder Narvik, skriver den samme Magnus Jensen i Norges Historie b.2 s. 596 at tyskerne var «neppe mer enn 2.000 mann». Du gjør et stort nummer av de tyske marinesoldatene som kom i land og kapret norske uniformer. De var bare noen få hundre mann og var stort sett ubrukkelige, ifølge en historiker. Den samme historikeren oppgir de allierte og norske styrker til om lag 9.000 mann. Mer edruelige tall. Den amerikanske journalisten Shirer sier riktignok 30.000 (tretti tusen) i «Det tredje rikes vekst og fall», men da regner han muligens med marinematrosene ombord på allierte skip. Men tallopgaver og andre forhold om krigen er sjølsagt avhengig av de kilder vi nytter. Man må lese med skjønn og bruke hodet.

Du forteller at 200.000 (to hundre tusen) tyske stridsmenn deltok i kampene april/mai 1940. Det er galt. Dette høye tallet er okkupasjonstropper som kom hit sommeren 1940, etter at krigen her var slutt. Du slår i bordet med general Ruge, ser jeg. Det er ikke noen kar å stole på det. Han fortier og skryter like ille som mange andre. Harry Westerheim forteller at offiserer og soldater på Helgeland, sør for Mosjøen hadde rømt alle som én før tyskeren kom. De skyldte på tæleløsning. Hva skriver Ruge om dette i «2. verdenskrig»? Her var det ingen norske soldater til å ta opp

kampen, sier han bare. Dette er bevisst fortielse, og må vel også kalles historieforsøkning. Eller hva? I sitatet du nevner, gjør han noen små innrømmelser at noe ikke gikk så bra. Derimot framhever han god norsk innsats hos noen frivillige, som forresten ble motarbeidet av OK. Etter at norske offiserer hadde overgitt seg og overgitt seg, soldater desertert, har han ikke tapt troen på det norske folk, forteller han, generallen. Da er det ikke lenger rasjonell tenking som ligger til grunn for hans tro. Da er han for full fart inn i teologien, inn i en slags norskhetsteologi. Jeg hadde nær sagt - amen. Han glømmer tydeligvis at det var mellom 40- og 50-tusen nordmenn mot bare rundt ti tusen tyskere her sør. Og det i et land som fra naturens hand er en festning. Tre veker varte krigen i Sør-Norge. Det er alt.

Uttalelsene hans er stikk i strid med den Militære Undersøkelses Kommissjon. Stikk i strid med forsvarsjef Hamres uttalelser: «Det var en defaitistisk holdning og kampene i sør kom ikke ordentlig i gang». Amerikanske og engelske journalister sa noe liknende. Johan Hambro skriver følgende i sin store livsskildring over faren, s. 236. «Norge hadde sommeren 1940 en slett presse og et dårlig ry i USA. Aviskorrespondenter (amerikanske) hadde skapt det inntrykk at sammenbruddet i Norge skyldtes at den sivile og militære ledelse var gjennomsyret av forræderi, at nordmenn flest nektet og slåss,

og at all mostandsvilje var lammet av alminnelig defaitisme».

Ja, det er jo slik det var. Nå ser jeg at jeg godhetsfullt får ha mine meninger om krigen. Av det jeg har skrevet nå, skulle det framgå at jeg ikke er alene om å ha disse meningene. Du later som om den Militære Undersøkelses Kommissjon ikke står i innleggene mine. Det er uredelig, Michaelsen! Hvorfor ble den Militære Undersøkelses Kommissjon underslått i over tretti år? Svar meg på det neste gang, er du snill. Jeg håper at spørsmålet er oppfattet.

Per Torhaug

HA 23/11-93